Posudek na bakalářskou práci

■ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	**Jméno posuzovatele:** Anežka Pilmann Kotěrová
	Datum: 2.9. 2025

Autor: Karolína Pešková

Název práce: Úloha forenzní antropologie při řešení následků hromadných katastrof

☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza…)

Autorka si kladla za cíl popsat roli forenzní antropologie během identifikace obětí, přiblížit hlavní identifikační metody a význam DVI týmů.

Struktura (členění) práce:

Práce obsahuje 25 stran vlastního textu a struktura práce je standardní. Po Úvodu jsou ve druhé kapitole klasifikovány a definovány druhy katastrof. Tato kapitola dává dobrý přehled o různých typech katastrof. Ve třetí a nejobsáhlejší kapitole jsou popsány metody identifikace (profilace DNA, daktyloskopie, forenz. odontologie) a pomocné metody, mezi které jsou zařazeny antropologické analýzy). Čtvrtá kapitola je věnována použití a limitům identifikačních metod podle charakteru katastrofy. V poslední kapitole je popsán význam a složení DVI týmů se zaměřením na roli forenzního antropologa.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

V práci je citováno 95 literárních zdrojů, převážně cizojazyčných, včetně velmi recentních (rok 2025, 2024). Čekala bych citaci přímo INTERPOLu, kde se mimo jiné nachází příloha specificky věnovaná rolím a odpovědnostem forenzních antropologů v rámci DVI.
17 referencí je označeno hvězdičkou, o sekundární citace se zřejmě nejedná, několik referencí jsem hledala a všechny našla. Vysvětlení, co hvězdička znamená ale chybí…
V seznamu literatury nejsou názvy časopisů uváděny jednotně (počáteční velká písmena pouze u prvního slova vs velká písmena u všech slov). Jinak jsem žádné pochybení v citování nezaznamenala.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Neobsahuje.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Jazyková úroveň textu je dobrá, zaznamenala jsem jen minimum stylistických a gramatických (např. roztřízení namísto roztřídění) chyb.
Doporučuji při budoucí práci s textem dbát na přehlednější členění práce, konkrétně aby kapitoly 1. a 2. úrovně (tj. hlavní kapitoly a jejich významné podkapitoly) začínaly vždy na nové stránce. Tím by se zvýšila čitelnost práce a zpřehlednila její

struktura.
Práce obsahuje 8 obrázků, na které je v textu vždy odkázáno.
Doporučuji sjednotit způsob odkazování – v jednom případě je použita zkratka *Obr.,* v ostatních případech se používá označení *Obrázek. Z*působ označování částí obrázků není zcela konzistentní – v některých případech se části obrázků označují velkými písmeny (např. A, B), jinde malými (např. a, b) se závorkou nebo bez (Obr. 6), v některých případech jsou písmena velmi malá a špatně čitelná (Obr. 1 a 2), či jsou uvedena v rámečcích (Obr. 3).

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Obsah BP je zajímavý a přínosný, mám ale následující výhrady.
Cíle byly z mého pohledu splněny částečně. Úvodní část týkající se klasifikace katastrof je pěkná. Hlavní identifikační metody (DNA profilace, daktyloskopie a forenzní odontologie), především pak postup analýzy DNA, jsou popsány pěkně a vcelku podrobně. Zajímavé mi také přijdou kapitoly zaměřené na použití identifikačních metod v případech různých typů katastrof.
Hlavním cílem, jak slibuje i název BP, je detailnější vhled do role forenzního antropologa při řešení hromadných katastrof. Tomu by v práci dle mého názoru mělo být věnováno víc prostoru. Dominantní náplní práce jsou hlavní identifikační metody a forenzní antropologie, ve smyslu práce s kosterními pozůstatky, rekonstrukce obličeje, určení biol. profilu apod., je oproti nim spíše upozaděna. Vysvětlením by mohlo být, že je v práci FA chápána v širším slova smyslu jako zastřešující disciplína identifikace lidských ostatků, přestože uvedené hlavní identifikační metody běžně provádějí specialisté z jiných oborů. Prosím o vysvětlení.

Další poznámky:
- V práci mi chybí odkazy na klíčové metodické zdroje, zejména na dokumenty vydané INTERPOLEM, který vydává metodiky, standardy a formuláře pro práci DVI týmů (nejaktuálnější *Interpol DVI Guide* z roku 2023, AM/PM formuláře, *Roles responsibilities Anthropology*). Používání formulářů vydávaných INTERPOLem je v práci ale zmíněno.

- Nedává mi moc smysl zařazení podkapitoly 3.1.2 *Postup sběru dat a odběru vzorků DNA z ostatků* do kapitoly o profilaci DNA. Proč netvoří postup sběru dat samostatnou kapitolku nebo odstavec ještě před detailním popisem hlavních metod identifikace? Celá tato kapitola působí roztříštěně a zmatečně.
Navíc se v průběhu práce objevují úseky, které by spíše patřily k postupu sběru dat, a na stávajícím místě jsou spíše rušivé (např. kap. 3.2.3, 3.3.1).

- Informace o zaznamenávání individuálních charakteristik na měkkých tkáních (tetování, znamének apod.) by se hodila více jinam než do kapitoly *Antropologická analýza kosterních pozůstatků* (kap. 3.4.2).

- Drobnou výtku mám k uváděným metodám odhadu/určení pohlaví z dentice (kap. 3.3.1). Autorka uvádí rozdílnost velikosti zubů a cytologickou metodu detekující Baarovo tělísko, která vyžaduje zachovalost buněčných jader, což může být v případě hromadných neštěstí omezující. Nejsou zmíněny vůbec molekulárně genetické přístupy, či proteomické přístupy, které jsou vůči degradaci odolnější.

- Dvě malé podkapitoly (2.2.1.1 a 2.2.1.2) jsou tvořeny pouze jednou citací.
- U popisů základních typů dermatoglyfů není vysvětleno, co je to delta a jádro a jak to vypadá, proto je následný popis typů pro čtenáře zbytečný

Otázky a připomínky oponenta:

1) Dá se dermatoglyfika využít i k něčemu jinému než k identifikaci osob?
2) Má každá země svůj DVI tým?
3) Z jaké části zubu se dá získat DNA?

Navrhuji hodnocení mezi velmi dobře a dobře podle obhajoby.

Návrh hodnocení:

☐ výborně ☐ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhověl(a)

Podpis školitele/oponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě ve Wordu nebo **PDF/A** **nejpozději do 2.9.2025** na adresu petr.sedlak-uk-prf@seznam.cz (**pro účely zveřejnění na internetu pro studenty**), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu:
- doc. RNDr. Petr Sedlak, Ph.D.
  Katedra antropologie a genetiky člověka
  Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
  Viničná 7
  128 44 Praha 2
  Česká republika